

LUNDS
UNIVERSITET

BESLUT

2021-06-17

Dnr STYR 2020/1861

1

Rektor

Open access-policy för publikationer och konstnärliga verk

Fastställd av rektor 2021-06-17

Bakgrund

I den strategiska planen för Lunds universitet (LU) 2017–2026 fastslås att ”Forskningsresultaten ska vara öppet tillgängliga”. Detta ligger i linje med Forskningspropositionen *Prop. 2020/21:60* samt krav från allt fler forskningsfinansiärer.

Denna policy utgör ett ramverk för LU:s verksamhet kring tillgängliggörande av forskningsresultat i form av publikationer och konstnärliga verk. Policyn syftar till att stödja universitetets mål att forskningsresultat ska vara öppet tillgängliga. Detta för att ge så stor spridning och återanvändning av forskningen som möjligt, samt att öka dess genomslag.

Skillnader mellan discipliners publiceringstradition och publiceringsinfrastruktur innebär att förutsättningarna för open access (oa)-publicering skiljer sig åt för forskare. LU strävar efter att ständigt utveckla och förenkla förutsättningarna för oa-publicering av olika publikationstyper och för forskare vid de ämnen som finns representerade vid LU.

Policyn är generell, praxis utvecklas utifrån varje forskningsämnes publiceringstradition.

LU erbjuder system, avtal, samt rådgivning och stöd för att underlätta för forskare att göra sina publikationer fritt tillgängliga. Ansvaret för processerna kring tillgängliggörande av publikationer och konstnärliga verk är fördelat mellan olika aktörer och enheter inom LU.

För ytterligare information om ansvarsfördelning och praktisk tillämpning av policyn, se appendix 1 och 2.

Vision

Lunds universitets ska vara ett universitet i världsklass som förstår, förklarar och förbättrar vår värld och människors villkor. I linje med denna vision ska Lunds universitet verka för att forskningen och spridningen av forskningen präglas av öppenhet, effektivitet, och tillgänglighet.

Lunds universitet ska verka för att öppen tillgång utgör normen för den vetenskapliga kommunikationen, och att inskränkningar i öppenheten utgör undantagen.

Policy

Universitetet:

Lunds universitet ska verka för att forskare har tillgång till de resurser som krävs för att göra publikationer och konstnärliga verk öppet tillgängliga:

- Erbjudna LU:s forskare och doktorander verksamhetsnära stöd i frågor kring parallellpublicering, oa-publicering och relaterade upphovsrättsliga frågor
- Upprätthålla och underhålla system med möjlighet till parallellpublicering
- Delta i nationella samarbeten kring publiceringsavtal
- Följa upp utvecklingen av oa-publicering vid LU
- Säkra tillgång till relevanta mjukvaror och plattformar för publicering av oa-skrifter

Forskande personal vid LU

- Ansvarar för att deras publikationer och konstnärliga verk görs open access i största möjliga utsträckning
- Ansvarar för att publikationer och konstnärliga verk som publiceras av organisatoriska enheter vid Lunds universitet görs fritt tillgängliga vid publiceringstillfället om inte särskilda skäl föreligger
- Att vid parallellpublicering säkerställa att detta sker i enlighet med utgivarens policy
- Säkerställa att publikationer och konstnärliga verk tillgängliggörs i enlighet med projektfinansiärens krav på open access

APPENDIX 1

Definitioner

Open access	En uppsättning principer och praktiker genom vilka forskningspublikationer distribueras online, kostnadsfritt och utan andra hinder för åtkomst.
Parallellpublicering	Författaren gör en version av en publikation fritt tillgänglig oberoende av den förlagspublicerade versionens tillgänglighet.

Med forskande personal vid LU avses medarbetare som oavsett typ av anställning bidrar till universitetets forskning.

APPENDIX 2

Ansvarsfördelning

I följande matris konkretiseras de punkter som listas som universitetets ansvar för att förtydliga och exemplifiera vad som avses med resurser och stöd samt var inom universitetsorganisationen det operativa ansvaret ligger.

Ansvar	Konkretisering	Operativt ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Erbjuda LU:s forskare och doktorander verksamhetsnära stöd i frågor kring parallellpublicering, open access-publicering och relaterade upphovsrättsliga frågor 	Behov varierar mellan forskare och ämnesområden. Frågor kan gälla vilken version av en text som får parallellpubliceras, aktuella förlagsavtal och licenser, ORCID-id mm	Respektive fakultetsbibliotek ger stöd till sina forskare och doktorander. Avdelningen Juridik vid Sektionen Juridik och dokumenthantering kan rådfrågas i upphovsrättsliga frågor
<ul style="list-style-type: none"> Upprätthålla och underhålla system med möjlighet till parallellpublicering 	LUCRIS erbjuder möjlighet för parallellpublicering	Forskningsservice förvaltar LUCRIS. Support till forskare ges främst av respektive fakultetsbibliotek men i viss uträkning även av Universitetsbiblioteket.
<ul style="list-style-type: none"> Delta i nationella samarbeten kring publiceringsavtal 	BIBSAM	LU genom konsortiemedlemskap i Bibsam Universitetsbiblioteket
<ul style="list-style-type: none"> Följa upp utvecklingen av oa-publicering vid LU 	Årlig sammanställning av oa-publicering utifrån LUCRIS samt utnyttjande av publiceringsavtal	Universitetsbiblioteket i samråd med fakultetsbiblioteken
<ul style="list-style-type: none"> Säkra tillgång till relevanta mjukvaror och 	Exempelvis Open Journals System Open Monograph Press	Universitetsbiblioteket & fakultetsbiblioteken vid Lunds universitet

plattformar för publicering av oa-skrifter.		
---	--	--

I matrisen nedan förtydligas de ansvar som i policyn listas som forskande personals och doktoranders, vad de innebär och hur de kan uppfyllas. Med forskande personal vid LU avses medarbetare som oavsett typ av anställning bidrar till universitets forskning.

Ansvar	Konkretisering
<ul style="list-style-type: none"> Ansvara för att deras publikationer och konstnärliga verk görs open access i största möjliga utsträckning 	<p>Detta kan göras på flera olika sätt. Genom direkt publicering i oa- eller hybridpublikationer, eller genom parallellpublicering i antingen LUCRIS eller annan tjänst för fritt tillgängliggörande av publikationer som bedöms lämplig av forskaren. LU ingår centrala förlagsavtal som i många fall täcker avgifter för oa-publicering i tidskrifter. Information om publiceringsstöd och aktuella avtal tillhandahålls av biblioteken vid Lunds universitet.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Ansvarar för att publikationer och konstnärliga verk som publiceras av organisatoriska enheter vid Lunds universitet görs fritt tillgängliga vid publiceringstillfället om inte särskilda skäl föreligger 	<p>Publikationer, ex artiklar i skriftserier, bokkapitel eller avhandlingar som är utgivna av LU, eller av en enhet vid LU ska göras fritt tillgängliga. LU tillhandahåller system och plattformar samt stöd för att möjliggöra detta. Särskilda skäl för att en publikation <i>inte</i> görs fritt tillgänglig vid publiceringstillfället kan exempelvis vara om publikationen innehåller känsliga persondata eller om den ska publiceras av externt förlag.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Att vid parallellpublicering säkerställa att detta sker i enlighet med utgivarens policy 	<p>Vid parallellpublicering av ett konstnärligt verk eller en förlagsutgiven publikation ansvarar forskaren själv för att den parallellpublicerade versionen görs tillgänglig i enlighet med för publikationen gällande upphovsrätt.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Säkerställa att publikationer och konstnärliga verk tillgängliggörs i enlighet med projektfinansiärens krav på open access 	<p>Anslagsgivare har olika krav angående oa-publicering samt vilka former av oa de godtar. Forskaren ansvarar själv för att säkerställa att de krav som ställs vid medelstilldelning uppfylls.</p>